

TLAČOVÁ SPRÁVA

14. júl 2025

Kino Lumière si spomenie na Deža Ursinyho, uvedie jeho posledný film Času je málo a voda stúpa

V máji tohto roka sme si pripomenuli 30. výročie úmrtia slovenského hudobníka, skladateľa, speváka a dokumentaristu Deža Ursinyho. Pri tejto príležitosti Medzinárodný filmový festival v Karlových Varoch pred pár dňami uviedol posledný Ursinyho film *Času je málo a voda stúpa* (1997), ktorý po jeho smrti dokončil režisér Ivo Brachtl. Po karlovarskej projekcii bude film uvedený aj v Kine Lumière, premietanie sa uskutoční v nedeľu 20. júla o 20.00 hod.

Dokumentárny film Deža Ursinyho a Iva Brachtla o dôstojnosti, treste smrti, svedomí, eutanázii, slobode, interrupcii, utrpení, samovražde, smrti a láske je postavený na rozhovoroch, ktoré vedie Ursiny s viacerými osobnosťami z rôznych oblastí spoločenského pôsobenia. Vznikol v posledných rokoch Ursinyho života, keď zápasil s rakovinou a zaujímal sa o hraničné životné situácie. Už v námete, ktorý zverejnil v roku 1992 v Kultúrnom živote, napísal, že „*rád by som vyspovedal každého, kto k veci niečo povedať má a môže, ale aj takého, čo sa to nové o sebe práve pri spovedi dozvie, spolu s ním sa to dozvieme aj my o sebe. Znamená to obrátiť sa k ženám, čo sa rozhodli pre 'jednoduchšie riešenie', ale aj k tým, ktorých motivácie sú odlišné, k mužom a ich podielu zodpovednosti za ne, k zdravotníkom, psychológom, právnikom a filozofom, k ľuďom svetským aj veriacim, bez ohľadu na vyznanie.*“

Medzi spovedanými vo filme sú napríklad Ivan Laučík, Daniel Pastirčák, Karol Sidon, Rudolf Sloboda, Jozef Hašto, Anton Srholec, Josef Švejcar, Eduard Tomáš, Zdenka Krejčová, Daniela Hodrová či Daniela Fischerová a mnohí ďalší. Na filme sa podieľal aj Ursinyho životný súputník Ivan Štrpka, hudbu zložil a nahral Jaro Filip. *Času je málo a voda stúpa* je „*zvláštny celovečerný dokumentárny film. Živá, utvárajúca sa, chvíľami priama, chvíľami zase úprimne tápajúca meditácia. Zamyslenie, vnáranie sa, ponorenie utkané z mnohých rozhovorov ako jemná sieť,*“ povedal v čase vzniku filmu Ivan Štrpka. „*V strede toho všetkého je človek, ktorý tie dlhé dôverné rozhovory pred kamerou vyvoláva. Dežo Ursiny, muzikant, spevák, filmár dokumentarista – muž na vrchole svojich tvorivých síl aj na hranici vlastného života a smrti, muž odvážne zápasíaci s klinickou diagnózou, ktorá nedáva nádej. Celý rad mysliacich ľudí prijíma Dežovu výzvu na dôverný rozhovor a v dôvernom prostredí svojho domova či pracovne podstupuje s ním intímne, otvorené uvažovanie o veciach nášho života a smrti. Štrpka dopĺňa, že Dežo Ursiny je vo filme stále mimo záberu, no napriek tomu je po celý čas prítomný. „Ako zrkadlo, ktoré citlivo nekompromisne nastavuje svojim protagonistom – aby nezostal sám so svojimi mučivými otázkami. Aby oni nezostali sami so svojimi odpoveďami.“* Film tak odráža hlboký ľudský rozmer svojho tvorca a zároveň nesie v sebe vzácne etické poslanstvo.

Počas tvorby filmu vzniklo viac ako 38 hodín dokumentárneho materiálu, no pred definitívnym zostrihom filmu Dežo Ursiny zomrel a film dokončil jeho producent, kameraman, strihač a spolurežisér Ivo Brachtl s pomocou priateľov. Pri príležitosti 30. výročia úmrtia Ursinyho ho nedávno uviedol 59. medzinárodný filmový festival v Karlových Varoch. „*Na myšlienku, akým spôsobom pripomenúť osobu muzikanta a filmára Deža Ursinyho, od ktorého smrti tento rok uplynulo 30 rokov, ma priviedol človek, ktorého si nesmierne vážim, a síce publicista, spisovateľ a filmový kritik Pavel Klusák, ktorý ma každoročne zásobuje veľmi zaujímavými myšlienkami a jednou z nich je práve Dežo Ursiny a jeho filmová kariéra,*“ povedal o zaradení filmu do programu karlovarskeho festivalu jeho umelecký riaditeľ Karel Och. Film považuje za „*pokorný, sústredený, premýšľavý*“.

Kino Lumière si spomenie na Deža Ursinyho, uvedie jeho posledný film *Času je málo a voda stúpa*

Dežo Ursiny (4. 10. 1947 – 2. 5. 1995) je známy predovšetkým ako rockový hudobník, autor hudby, spevák a textár. Jeho hudobná tvorba bola súčasťou alternatívnej kultúry v období 60. až 90. rokov minulého storočia. Ursiny bol však v prvom rade dramaturg, scenárista a režisér dokumentárnych filmov. Vyštudoval odbor filmová a televízna dramaturgia na Vysokej škole múzických umení v Bratislave a pôsobil ako dramaturg v Štúdiu krátkych filmov Slovenskej filmovej tvorby Koliba. Spolu s Marianom Urbanom nakrútil diela venované sociálno-etnografickej problematike ako *Sanitrárovci* (1980) a *Gajdoš Antalík* (1982), neskôr sa vo svojich filmoch zaoberal humanisticky a existenciálne ladenými témami v hraničných životných situáciách, ktoré sa v mnohých aspektoch významne prelínali s jeho životným osudom ako *O rakovine a nádeji* (1991), *Dům Matky Terezy* (1993), *Obrázky z výletu za plot blázince* (1994) a *Času je málo a voda stúpa*.

Film *Času je málo a voda stúpa* získal viacero ocenení. Cena Igric'98 v oblasti filmovej a televíznej dokumentárnej tvorby mu bola udelená za to, že jeho autori rozvinuli tému hraničných ľudských situácií formou osobných výpovedí o bytostných problémoch života a smrti, získal aj Cenu slovenskej filmovej kritiky za dokumentárny videofilm. Cena Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových za ochranu myšlienkového dedičstva národa mu bola udelená na 33. ročníku festivalu Academia film Olomouc. Film *Času je málo a voda stúpa* sa v Kine Lumière premietne aj ako súčasť prehliadky Šary Vary – oficiálne ozveny 59. MFF Karlove Vary.

[Viac informácií o filme *Času je málo a voda stúpa* a vstupenky na projekciu](#)
[Filmy Deža Ursinyho nájdete na stránke predajne Klapka.sk](#)

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk